

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A szerkesztőség:
Harang-utca 520. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Felelős szerkesztő:
SZIGETHY ÖDÖN.
Kiadó és laptulajdonos:
LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: Egy hasábos petsor egyszeri közlésnél 8, többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyilt-tér: petsora 40 fillér.

A kereskedelmi költségvetés és az ipar.

A képviselőház pénzügyi bizottsága e héten a kereskedelmi költségvetés tárgyalta s e tárgyalás során szóba került az ipar és az iparosok kérdése is.

Ha nyíltan kijelentve nem is lett, a beszédekből következtetni lehet, hogy iparunk fejlődésének mértékével a mérvadó körök nincsenek megelégedve.

Nem tagadható, hogy a ki nem elégitő haladás oka az uralkodott és jóreszt még ma is uralkodó mostoha viszonyokban rejlik. De nem egyedül a válságos viszonyok okolandók hogy az ipar kellő fellendülést nem vett. Maguk az iparosokban, vagy helyesebben: az iparosok nevelésében keresendő a hiba.

Ha összehasonlítjuk az iparosok képzését a múltban és a jelenben, két főirányt tapasztalhatunk. Évtizedekkel ezelőtt az iparra készülő ifjuság szinte kizárólag gyakorlati tanításban részesült, ma meg azt látjuk, hogy neveltetése inkább általános műveltség elnyerésére — sokszor épen a

gyakorlati ügyesség elsajátításának rovására — irányul.

Mindkét irány, — az új ép úgy, mint a régi — kardinális hibákban szenved. A csak gyakorlatilag képzett munkás legtöbb esetben jól végzi ugyan munkáját, ám hiányzik nála a kezdeményezési szellem, a leleményesség, és találékonyság. Konceptiókra, még a legcsekélyebbekre is, alig vetődik, nem is mutat kedvet, hogy munkájának megszokott kerékvágását elhagyja. Rendesen csinosan is dolgozik, ha a terv másnak a fejében forrt ki, egyébiránt pedig marad a kaptafájánál, melynek merev egyöntetőségéhez annyira hozzászokott, hogy egész tevékenysége a kéz ügyességére szorítkozik, anélkül, hogy gondolkodásra adná a fejét.

Az ilyen ipari munkás megkeresi szűkes kenyerét. Ám az ilyen kevés munkabérral beérő, törekvés nélküli munkásokkal a korrallal haladni vágyó ipar nem elegendhet meg. Az ilyen, jóllehet derék és szorgalmas munkások csak közkatonák lehetnek, ám egyedül velük az ipart győzelemhez vezetni nem lehet. Az ipar fejlődésének elengedhetetlen előfeltétele, hogy oly munkásai, vezérei legyenek, kik

a csekély napszámmal meg nem elégedve, szüntelenül azon törik fejüket, hogy élelmes és — jól megjegyezzük — tisztességes munkájuk révén jobb keresetre tegyenek szert. Elégedetlenségük tehát ne a viszonyok, hanem ama hiányosság ellen irányuljon, mely még a legtökéletesebb emberi munkánál még mindig hátramarad. Vezesse továbbá őket az ambíció, hogy nemcsak jól sikerült tucatt munkájukban gyönyörködhesse, hanem hogy lelki élvezetet találhassanak saját eszök kitalálta és a közönség elismerésére, különösen pedig megvételre érdemes új zsánerű munkákban.

Iparunkat irányító vezérférfaink sokat tettek, hogy ezt a becsvágyat felkeltsék és fejleszszék. Megteremtették az új irányt, mely azonban nem minden ízében sikerült úgy, amint azt tervezték. Ipari iskolákat létesítettek. Ám kitűnt, hogy ezek — bár a régi módszerrel ellenkezőt alkalmazták, vagy helyesebben, talán épen azért, — az iparos nevelést nem egészen arra az utra vezették, melyen az ipar fejlődése érdekében mozognia kell.

Abból a szempontból kiindulva,

* T Á R C Z A. *

Pásztor élet.

— A régi jó időkben. —

A „Tapolcazi Lapok“ eredeti tárczaja.

„Danold pajtás, én meg fúvom:

Ha megkészi bognácsos ebédem,
Mellé ülök én, meg a cselédem,
S úgy ellakom turós tarhonyával,
Mint a gróf a rosszparádlíjával.

S ha látom az idő fergetegét,
Begyűröm a kalapom tetejét,
S csak úgy nézem az időt alóla,
Még a jég is visszapatog róla.

Igy ni! Na, most meg nézzünk körül, mert hát valamelyik atyánkfia a „Betekints“-ből erre veheti útját. Alkonyat lesz ide-oda s nem szeretnem, ha ott is fizetnék vámot, ahol nincs híd, ott is porciót adnék, ahol nem kell. Ha jó helyre tereltük a nyáját, elővesszük az Örzse főztjét s oly edesdeden ellakunk, hogy no. Te, Bandi, amott la, szakíts ki egy csikót, itt a csutorám, hozz egy pár itezét a javából, tudod, de el ne felejtse, az én rovásomra, majd megkapja az arendás ur bucsu előtt a pénzt. Elire verem az asztalára, ha kétannyi lesz is. Te se henyélj ám, Gyuri! A tilosból hozhatnál egy kis fát a bögre alá, hadd melegedjék az a hajdukása. Bodri, ne! Bodri, hol vagy, édes szögám? Alló, a másik oldalra!

Ezt az ekszecirozást mind a legvénebb bojtár viszi végbe.

Az örvös kutya lesi a farkast, meg a cigányt, Bandi borért ment, Gyuri fát hajt, maga az öreg, hú Bodrijával tereli a nyáját. Addig, míg mindez kész lesz, mi se marad-

junk vesztig, hanem mondjuk el egymásnak, milyen szép volt hajdanában az a pásztori élet.

A pásztor a természet édes emlőjén nőtt fel, nem érzett irigységet, sem haragot. Távol volt tőle az önzés és álnokság. Ha hibája volt, csak az volt, hogy jobban esett neki a lopott birka, mint a maga nevelt, s hogy mindegyik szerelmes volt a bolondulásig. Hány szép bojtár lett szegény legénynek s oda valóvá, „ahol a tarisznyát felakasztják“, csak azért, mert elhagyta csillagokkal kiviteleztezt piros ajku babája.

Ugy el voltak egymás iránt barátsággal telve, hogy a vért is oda adta egyik a másiknak. Ha fényes baltája, kökényszemű szeretője, jó ebe volt, soha sem találkozott nála becsületesebb ember.

Nem tanult az iskolában, az édes anyjától hallotta el a „miatyánk“-ot, felnőtt korában sem volt más imádsága, mégis boldog volt. Felkelt a fiastyukkal, lenyugodott a göncöllel. Végighevert pásztorfüze mellett, szívta makráját, melynél ő maga rendszeren hamarabb elaludt. Míg nyugodott, kutyája volt ébren, ha felkelt, kutyája nyugodott el, de egyik sem aludt mélyebben, mint a nyul esős időben.

De im, megjött a bor, a fa is, a nyáj is össze van terelve, elkel a jó vacsora. Beszélgetnek.

„Bárcsak vizért jönne Julcsa, Örzse, meg a többi!“

Rákezdik újból:

Már én addig furulyálok, dudálok,
Míg egy szép szeretőre nem talállok.
Van a pusztán sok szép szőke, barna lány,
Belém szeret egy talán!

Azután lefeküsznek a harmatos pázsitra: kalapjukról leveszik a még vasárnap kapott

bokrétát; betakaróznak a csillagos éggel s álmodnak boldogságról, szép szeretőről, huszárelétről.

„Pásztorélet a világon
Legboldogabb élet,
Csikós, gulyás, juhász, kanász —
Irgyellek téged!
Erdő, mező a szállásod, —
Végtelen a szabadságod.“

Az igaz, hogy a magyar pusztai legény-nél, pászturnál boldogabbnak senki se érezte magát. Hajnalhasadtakor látta a nap aranytányúját; végignézett a messzeségen s látta mint csókolja az ég a földet a távolban. Alkonyatkor gyönyörködött a vörös fényben, mely nyugat felé elönté az eget és elgondolkodott, ha látta, mint hal el a nap lassanlassan. El-elgyönyörködött a buzatenger szép hullámzásán s elballagott a tanyai kuthoz, ha jött a szürkület. Tudta, hogy ott lesz az, akit ő babájának nevez, tudta, hogy legalább vizet húzhat neki s kap egy tüzes csókot. Ezért a kis munkáért elballagott egy fél mért-földnyire, meg vissza. Hja, ilyen a szerelem.

Ha bement a bucsu helyre, mulatott ott rég nem látott cimborákkal; nem hagyta a magáét, s megesett, hogy véres fővel, de azért örömtől repeső szívvél tért vissza.

Ilyen volt a pásztor élete nyáron, részben még ilyen ma is, csak hogy már sokat vesztett szabadságából.

Bezzeg más a pásztorélet télen. Ha beköszönt a hidegebb időjárás, behúzódnak a pásztorok a tanyákra s élnek a nyugalmas életet. Szeretkeznek, mulatnak s ma sem hallatszik ritkábban, mint azelőtt, hogy „ki a legény a csárdában?“, csak hogy ma már mégis alább hagyott a duhajkodás, kevesebb ugyan a pásztorélet poézise, de kevesebb is a — bevert fejek.

hogy az ipari előmunkásnak a munkájához szükséges elméleti tantárgyak ismeretén kívül az általános műveltség alapfogalmait is el kell sajátítania, a középiskola tantárgyaira oktatják és emellett gyakorlatilag is kiképezik. E nevelési rendszer eredménye hogy a tanítványok sem az elméleti, sem a gyakorlati részt tökéletesen el nem sajátítják. E mindkét irányba való hiányos nevelés szomorú következményei nem maradnak el. A miniszterium, mint ezt a kereskedelemügyi miniszter a bizottsági tárgyaláson maga adta elő, az életben is követte az ipariskolákat végzeteket s azt tapasztalta, hogy ezek tulnyomó számban irodákba törekedtek és nem a műhelyekben dolgoztak. Az újabb nevelés folyományaként tehát azt látjuk, hogy azok, kiket az iparra akarnak nevelni, legnagyobb részben az iparra nézve teljesen elvesznek. Az ipari munkások éppen értelmesebb részének elvesztésével a magyar ipar érzékeny kárt szenved, végeredményeként tehát azt kell tapasztalnunk, hogy a mostani iparnevelés még a régi — tisztán gyakorlati kiképzés — mögött is marad.

Egészen helyesen jegyzi meg tehát a miniszter, hogy arra kell törekedni, hogy internátusok létesítésével minden ipariskola kapcsolatba hozassék egy megfelelő iparteleppel és egész nap a műhelyben töltetvén, csak az esteli órák fordítottassanak elméleti oktatásra.

Mert az ipart iparosok üzik s az iparos, ha még oly tanult és művelt, de iparát nem folytatja, az ipar szekerét semmivel sem tolja előre. Első sorban legyen tehát iparos, aztán legyen gondolkodó, eszével is fáradozó munkása az ipar ügyének.

Ha megfelelő számban lesznek ilyen munkásaink, nem kell majd busulnunk, hogy a mezőgazdaság pilléreihez vagyunk bilincselve, hanem azt fogjuk látni, hogy az ipar is jól jövedelmez és közgazdaságunknak mindig újabb és újabb bevételi forrásai nyílnak meg.

A polgári leányiskola.

Drága hazánk közönségének értelmesebb része már nagyon is érzi, hogy Magyarország fennállása, anyagi jóléte és hatalmi sulya a *művelődés* kérdése; de a polgarosodás terjedésével népünk zöme országszerte tudja, hogy a kulturális érdekek a haza legfőbb érdekei és hogy a nép zömének műveltsége, a haza összes népére árasztott szellemi kultúra előmozdítja nem csak a szabad polgár vagyonosodását, hanem a magyar elem jelentőségét és sulyát is.

Mióta ama meggyőződés hódított magának tért, hogy a *nevelés-oktatásügy* a legjobb és legbiztosabb eszköz a közjólét előmozdításának, azóta mindnagyon figyelem irányul az iskola felé. Különösen a jelen korban mely a különféle társadalmi kérdések megoldásával foglalkozik.

De ez nem is lehet másképp, hisz a nevelés és oktatás teszi az embert emberré, alkot társadalmi életet s biztosít állami létet és fennmaradást.

A műveltség hatalom, melynek eléréséhez *egyedül az iskola vezet.*

Igy van ez egy nemzet életében, de kihatásában és eredményében ugyanaz egy város, egy község szűkebb körű társadalmi életében is.

Áldozatok nélkül azonban ép úgy egy nemzet, mint egy község ezeket el nem érheti.

Ismeretes Tapolca városnak a kultúra e leglényegesebb tényezője érdekében kifejtett anyagi áldozata. A legutóbbi évek bizonyítják azt. Hisz mily nagy anyagi áldozatot hozott akkor, midőn az állami polg. fiúiskola felépítését elvállalta. Súlyos teher volt ez a községre, de jól felfogott érdekéből szívesen tette.

Tette ezt azon reményben, hogy a község szegényebb anyagi körülmények között lévő szülők gyermekei abban itthon a további tanulmányra előkészíttessenek.

A volt gazdasági felső népiskola fokozatosan szűnt meg s ezzel egyidejűleg állított fel a VI. osztályu polg. fiúiskola. Nem kis része volt ebben dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos vármegyénk kir. tanfelügyelőjének, ki nemes ambíciójától sarkalva iparkodott e felsőbb népoktatási intézetet megteremteni.

Vérmes reményekkel eltelve nyitottuk meg az V. és VI. osztályt, ámde csakhamar keserű csalódás ért úgy minket, mert alig akadt egy-két tanulója a felsőbb két osztálynak; még szomorubb volt sorsa azon tanulóknak, kik azt elvégezve, más intézetben továbbképzésükre már zárt ajtót találtak, csak a gazdasági tanintézet kapui maradnak még a jelenleg V. VI. osztályt sikerrel végzett tanulók előtt nyitva. És éppen ez szülte azt, hogy a jelen tanévben az V. osztály üres, a VI. osztálynak csak 3 tanulója van. Ez indította a minisztert arra, hogy a jövő évben már ezen osztályok be lesznek szüntetve.

Előállott ezzel azon kedvező alkalom, hogy a rég óhajtott polgári leányiskola a beszüntetett osztályok kárpótlásául állíttassék fel.

A gondnokság, a községi előjáróság s tantestület együttes gyűlése a polgári leányiskola felállításának kérelmezését határozta a szükséges átalakításokkal, a jelenlegi polgári fiúiskolában. Hogy ez úgy neveléstani mint technikai szempontból ismételt nagyobb anyagi áldozatok nélkül, lehetetlen, azt már ismertettük.

Ugyanezen értekezletből kifolyólag határozott, hogy az ügy pártolására egy küldöttség fogja a kir. tanfelügyelőt felkérni, — es egy több tagból álló küldöttség a vallás- és közoktatásügyi minisztert fogja felkeresni, hogy a polgári leányiskola már a jövő tanévben életbe lépjen.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő folyó hó 6-án nálunk lévén, a polg. fiúiskolát látogatta meg. Felhasználta a kedvező alkalmat a megbízott küldöttség és őt itt kereste fel. A több hölgytagból is álló deputációt a tőle megszokott nyájassággal fogadta a kir. tanfelügyelő és elnöklése alatt egy gyűlést is tartott az egybegyűltekkkel.

Az ügy tárgyalásának végeredménye alig ér fel valamivel. Kir. tanfelügyelő, mint ki megyéje népoktatásának igazi apostola, a legkészségebben ajánlotta fel szolgálatát az ügy keresztül vitelére, ámde a nézetek általában nagyon megosztottak, — részben a VII. polg. fiúiskola felállítása, részben pedig a felső 3 osztály helyett a IV. osztályu polg. leányiskola felállítása mellett, — mi között a pillanatnyi rokon vagy ellenszenv sem hiányozott. Meltányoljuk azok nézetét is, kik a teljes polg. fiúiskola felállítása mellett foglaltak állást. De kérem ez még csak a *távoli jövő bizonytalan zenéje*, de másrészt nálunk alig lesz létjogosultsága. A másik párt, legtöbben leányos szülők, a polg. leányiskola mellett érveltek. És inkább helyesebben, mert ennek Tapolczán van jövője és a város lakosságának szaporodásával talán bizonyosra vehetjük virágzását is; de hozzá kell tennünk, hogy a jelenlegi épületben neveléstani szempontból meg nem engedhető, a költséges átalakítás pedig a polgári községre egy újabb súlyos terhet róna, és akkor sem volna, mint már erről megemlékeztünk, a paedagogiai követelményeknek megfelelő, hisz jelen állapotban sem egészen az.

Ezen másképp segíteni nem lehet, mint erre alkalmas épületet szerezni. A bíróság épületének kérdése most van szőnyegen, talán csere útján, mint azt már egyszer említettük, a két miniszteriumnak kölcsönös megegyezésével sikerülne a jelenlegi ugis zajos helyen lévő iskolaépületet a bírósági hivatal részére átengedni és egy modern, a két nembeli iskolának megfelelő csendes helyen emelendő iskolát építtetni az állam által, mert hisz községünk már roskad a terhek alatt.

E lényeges kulturális tényező megteremtésében vegyen részt e város minden rangu és rendü polgára, mert ezek együttes munkáinak lehet gyümölcse; ne pillanatnyi helyzet, tervszerületlenség, privát érdek istápolása, hanem az egész város lakosságának érdekét átfogó előrelátás, okos megfontolás vezessen fontos munkáinkban.

Anyák! mert, hisz Ti érzitek legjobban, hogy mily nehéz leányaitokat idegenbe neveltetni, hisz Titeket nem pótolhat ott senki, Ti legyetek a szent ügy harcesai, a Ti legdrágább kincsetek, a nemzet legszebb és legszentebb virága, a jövő legédesebb reményei; a magatok leánygyermekedekében. Hisz anyák lesznek majd ők is, kell, hogy egészségben erősek, erkölcsben tiszták, elmében okosak, tanultak legyenek. Hisz egy nemzet boldogulása függ az ő boldogulásuktól is.

Tehát munkára fel!

H I R E K.

Tanfelügyelői iskolalátogatás. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, Zalavármegye tanfelügyelője folyó hó 6-án a helybeli állami polgári fiúiskola összes osztályait meglátogatta és a tapasztalt eredmény felett a legnagyobb meglepődését fejezte ki.

A koronázás évfordulója. Harminchét esztendeje annak, hogy királyunkat megko-

ronázták. Ezt az emlékezetes évfordulót az idén is méltó kegyelettel ünnepelték iskoláink. A tanulók tanáraik illetve tanítóik vezetésével misén vettek részt, utána pedig iskoláikban a nap emléket magyarázták meg tanítóik.

A községházából. A községi képviselőtestületnek 1904. évi június hó 4-ikén megtartott gyűlésén a következő határozatok hoztak. Harangozó Lajos építkezése tárgyában a kiküldött bizottság jelenti, hogy az elfoglalt terület ára 150 koronában állapított meg. Felelős kézbesítőül Wittmann János és Tóth József kirendeltettek. A törsvagon csonkítása ügyében kelt jóváhagyó vármegyei határozat tudomásul vétetik. Hiller Ignác-féle építkezés ügyében a homok árának meghatározására községbíró megbízott. Községjegyző jelenti, hogy a segéderő kirendelése tárgyában, a mai gyűlés jogérvényes határozatot hozhat, egyben jelenti, hogy a főszolgabírótól érkezett rendelet a községbíró utasítja, hogy a szükséges munkakerő kirendelése iránt intézkedjék, mert az ügyforgalom fennakadást nem szenvedhet. Többek felszólalása után a képviselőtestület névszerinti szavazás mellett egyhangulag azon határozatot hozta, hogy belátja, miszerint a megváltozott viszonyok folytán a községi elsőjegyző ügyköre és munkája tetemesen megnagyobbodott, azonban nem kíván elsőjegyzőnek ezen címen általányni adni, hanem hajlandó a segéderőt esetenként kirendelni, vagyis a munkatorlódás idejére községbíró és elsőjegyzőt megbizni, hogy a szükséges irnokot fogadják fel. Pruska Ferencz kérvénye a mozsaraztatási hely áttétele tárgyában községi orvosnak véleményezés céljából kiadatik. A rendőrök kérvénye a fizetés javítás iránt 30 napra tárgyal kitézetik. A községi segéderő felfogadása tárgyában első jegyző átiratot intézett szolgabíróhoz, hogy a munkatorlódás ideje oly váratlanul állhat be, amiért is egy állandó segéderő alkalmazására kéri utasítani a községet. A ágyuzásra nézve a községi orvos indokolásával, egy más alkalmas hely kijelölését ajánlja.

Utcai világításunk minden kritikán aluli. Csak nem régen szoltunk arról, hogy az Erzsébet-ligetben alig pislog egy-egy lámpa; a mult napokban a város belterületén még nem is pislogott, hanem már 9 órakor oly szurok-sötétség volt, hogy bizony egy lépés távolságra sem láthattunk, így nem csoda, hogy több polgár karambolozott egymással a vak sötétségben, szidva egymást és átkozva a tapolczai világítást. Nem ismerjük a községnek a vállalkozóval kötött szerződését, de bármint legyen is, elég helytelenül van, hogy ha a hold világát sötét felhők takarják el, lámpát nem gyujtanak. Így volt ez az egész mult héten, épen akkor, midőn annyi idegen vendége van városunknak. Kérjük a községi előljáróságot ez ügyben sürgősen intézkedni.

Színészet. Szombaton, június 4-én „Aranyvirág” operette, vasárnap délután „Szászorszép”, este „Régi szerető” énekes népsziművek kerültek színre, hétfőn másodsor „Aranyvirág”, kedden „A csapodár” vígjáték, szerdán „Obrenovich Sándor” tragédia. A négy utóbbi zónaelőadás. Szabadhegyi társulata ez utolsó előadásaiban is mint eddig, Liptay Lajos, Batori Vilmos, Aranyosi Bella, Képes Laura és Szabadhegyi mint jó színészek mutatták be magukat. A társulat a közönség részvétlensége miatt távozott.

Évzáró vizsgálatok. A helybeli iskolák évzáró vizsgálatai a következő sorrendben tartatni meg:

Az iparostanulók összes osztályainak hittani és az előkészítő osztály vizsgája f. hó 13-án délután 5 órától kezdődőleg. Az I. II. és III-ik osztály vizsgái pedig 15-én d. u. 5 órakor lesz. — **A róm. kath. elemi fiúiskolában** 20-án délelőtt az I., délután a II. oszt., 21-én délelőtt a III., délután a IV. V. és VI. osztály vizsgái. — **A r. kath. leányiskolában** 22-én délelőtt az I. délután a II. oszt. 23-án d. e. a III. délután pedig a IV. V. és VI. osztályok vizsgái. — **Izr. elemi népiskolában:** Junius 22-én délelőtt 8 órakor az első és második osztály, délután 3 órakor a III-ik és IV-ik fiú-osztály; 23-án

délelőtt 8 órakor a III., IV., V. és VI. leányosztály: Depután 5 órakor záró ünnepély. A vizsgálatok napjain az iparteremben kézimunka kiállítás. — **Az állami polgári fiúiskolában:** június 17-én 8—12-ig hittan r. k. 2—4-ig izr. és ág. ev. 18-án 8—12 latinnyelvten. 20-án 8—12 I. osztály. 21-én 8-12 II. osztály. 22-én 8—12 III. osztály. 23-án 8—12 IV. osztály. 24-én 2—12 V. és IV-ik osztály. 27-én 8—12 és 2—5-ig magánvizsgálatok. 28-án 5-7-ig záróünnepély. ének- és torna-vizsga. 29-én Te Deum és bizonyítvány kiosztás. A rajz kiállítás a fenti napokon és órákban az iskola rajztermében megtekinthető.

A vizsgálatokra szívesen látja a szülőket és tanügybarátokat az egyes iskolák igazgatóságai.

Az olasz bor behozatala ellen heves agitációk folynak. A magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete abból az alkalomból kifolyólag, hogy Olaszországgal ismét megkezdtek a vám és kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások, országos népgyűlést hívott egybe, mely erélyesen tiltakozva az olasz bor behozatala ellen, elhatározta, hogy minden alkalmas eszközt megragad annak megakadályozása érdekében.

Szünidei gyermektelep a Balaton partján. A Budapesti Szünidei Gyermektelep-Egyesület végrehajtóbizottsága tegnap gróf Teleki Géza elnök elnöklése alatt ülést tartott, amelyen a legutóbbi közgyűlés határozata zerint a Balaton mellett létesítendő új telep ügyét beszélték meg. Elhatározták, hogy Lellén telket vásárolnak és a gróf Janovich László részéről ajándékozott telekrész felhasználásával új telepet létesítenek, amelyet a megboldogult királyné emlékére Erzsébet-Szünidei-Gyermektelepnek neveznek el. Az egyesület elnöksége a kabinetiroda útján már kérelmezte is Ő felségénél az erre vonatkozó engedély megadását. Az építkezéseket még az év nyarán megkezdik; megelőzőleg a Vörös-kereszt-Egyesület vezetőségével érintkezésbe fog lépni az egyesület, minthogy az új telep létesítését ugy tervezik, hogy áboru idején kórháznak legyen használható.

Ismét a pósta. Már nem csak a pósta helyiségéről kell panaszos hangunkat felelelnünk, hanem annak rendetlen ügykezeléséről is. Ime egy példa. A helybeli tűzoltó egyesületnek folyó hó 5-én megtartott nyári táncmulatsága napjára lett határozva a hosszabb idő óta működő tagoknak szolgálati éremmel leendő kitüntetésének ünnepélyessége, épen ezért a parancsnokság e napra kérelmezte az országos tűzoltó szövetségtől az érmek megküldését, megis érkeztek azok a nevezett dátumra, — de az illetékes czimnek 5-ike helyett csak 7-én délben lett az értesítés kiadva, pedig ugyancsak reá volt írva a csomagra, hogy „Sürgős” — hát látszik mennyire vette figyelembe a postahivatal. És ennek tulajdonítható, hogy a tűzoltó egyesület ez ünnepélye el lett halasztva. Hát kérem ez nem járja. Nem tudjuk a mulasztás okát, de bebizonyított tény, hogy pósta-forgalmunk ügykezelése nem megy a rendes mederben. Több figyelmet és pontosságot e lényeges forgalmi tényező lebonyolítására, ugyis sok a panasz.

Az önk. tűzoltóegylet táncmulatsága, mely néhány év óta a nyári mulatságok elitje, az idén is úgy anyagilag, mint erkölcsileg jobban sikerült mint a mult évben, hisz nem csoda, mert az intelligens fiatalság, mely a rendezői tisztet elvállalta igazán dicséretes módon felelt meg köteletségének. Az egyesület működő tagjai 6 és fél órakor zeneszó mellett vonultak a laktanyából parancsnokuk vezetésével a szépen feldiszitett kerthelyiségbe mely valóban oly kedves és szép helye a nyári mulatságoknak, hogy máshol fel sem található. 8 ora felé gyülekeztek a vendégek és csakhamar utána megkezdődött a tánc és jókedv, mely világos reggelig tartott. A mulatság helyeül a kertet özv. Kovács Györgyné ingyen engedte át, melyért ez uton is köszönetet mond az egyesület.

Felülfigyeltek: Ley József 6 K. 40 fil. Glazer Sándor 6 K. Marton Gyula 5 K. Marton Rezső, Leszner Lajos 3:80—3:80 K.; Kéry

Elek, Kell Dezső, dr. Szücs Arnold 3—3 K.; Lustig József, Vastagh János 2:80—2:80 K.; Tus Antal 2:60 K.; Ján István, dr. Schönwald Károly, dr. Varjas Gábor, Horváth János, Flieg József 2—2 K.; Ederer Sándor, Keszler Aladár, dr. Kovács Vilmos, Frisch László, Frisch Jenő, Csonka Ottó, Pauk Vilmos, dr. Ruff Jenő, Dénes Kálmán, Leszner Adolf, Löwy B., Farkas Sándor 1:80—1:80 K.; Mock Gyula, Varga Tamás, Török Pál 1.60—1.60 K.; Buday Lajos, 1:40 K.; Grünberger Bernát 1:20 K.; Németh Jenő 1 K.; Kollányi Ödön, ifj. Pruska Ferencz, Ujváry Kálmán, Dominkovich Antal, Weiler Kálmán, Berger Manó, Lusztig Ferencz, ifj. Németh Dezső, Beniczky Zoltán, Rossner Mór, Dávid Zoltán, Buchberger József, Ács György, N. N. Szintén József, Bricht Jenő, Lóbl Béla, Grosz Dezső, Keszler Zoltán, Reisz Zsigmond, Kornis Ignác, Marton Mór, Steiner Miksa, Rheinwald János, Fuchs Zsigmond, Tets Károly. Kuklics József, Kaszap Árpád, Lidás Vencel, Farkas Béla, Mojzer Ignác, Bakó Roland 80—80 fil.; Hoffman Mór, Palkovits Lajos, Gáber Gáspár 60 60 fil.; id. Pruska Ferencz, Kotsy Ferencz, N. N., N. N., 40—40 fil.; Moór Sándor 30 fil.; Szollár Gáspár 20 fil. Fogadják a felülfigetők ez uton is az egyesület köszönetét.

Harcászati lovaglás. Már harmadizben van nálunk hasonló harcászati lovaglás, mely az idén június 10-től 18-ig fog tartani. A gyakorlatban résztvesznek: kisdemeteri Gaudernak József és Gerba József altábornagyok, Krajacic Fülöp, Balta Béla, turirováci Palkovic János, Kalic János, Uch József, Borovicsényi Gyula, Király Győző, Schwab Alfréd, Ámon Endre, Lőrinczy Dénes, Lencz Győző, nagyszőlősi Koncz Frigyes, Jámborffy Kálmán, Kirchner Herman, Daempf Henrik, Pötöcz János és amótfalvi Amótfalvy István ezredesek. Szibenliszt Béla, Majerszky Ferencz, alsómátyásfalvi Matyasovszky Mátyás, Gunceire Mihály, Ötvös Imre, Frorich Szabó Ernő, báró Bothmer Béla, Hadfy Imre, Krieger Kálmán, alezredesek, Kemenovic Bódog, Csálányi Géza, rónai Horváth Jenő vezérőrnagyok, Nagy Pál, Miháljevic Mihály, Balogh János és Boer Sándor őrnagyok, Wágner Dániel főhadbíztos, Megay Oszkár hadbíztos, dr. Csáp Miklós főtörzsorvos, dr. Radnai Miksa törzsorvos, Bernátsky Kornél, ilenczfalvi Sárkány Jenő, Laza Wladimér, benefai Bacsák Pál, Bartha Lajos százasosok, dr. Gotthár Sándor ezredorvos, Kiss Béla, Staic Branko, Czebejaner Lajos, Darnay Flóris, tiszaujhelyi Ujhelyi Péter, Perczel Ármánd, Juga Kornél, Pujic Jenő főhadnagyok, Frycaj Richárd karmester. Ezenkívül a kíséret 112 emberből áll. Ez alkalomra folyó hó 10-én érkezett meg a székesfehérvári 36 tagból álló honvédszenekar, amelyet már a mult évből ismerünk, s mint halljuk, naponkint térzenét ad a Szentháromság-téren, s így ismételtlen lesz alkalmunk a szép zenében gyönyörködhetni.

A tüdővész pusztítása Zalában. Rettentetes a tüdővész pusztítása vármegyénkben. Talán az egész országban legnagyobb. A belügyminiszter jelentése szerint 1904. március havában Zalában 184-en haltak el tüdővészben. Az egész országban 7882-en.

A tűzoltók szolgálati érmének feltűzése ma délelőtt 11 és fél órakor fog, a lapunkban már jelzett ünnepélyes program betartásával, özv. Kovács Györgyné vendéglőjének kerti helyiségében megtörténni. A község-háza és tűzoltó laktanya el lévén a katonaság által irodahelyiségül foglalva s azért tartatik meg az a fent említett helyen. Az ünnepélyre szívesen látja a közönséget az elnökség és parancsnokság.

Kirándulók Tapolczán. A budapesti izr. polgári iskola IV-ik osztályának növendékei a Balaton vidékén való kirándulásuk alkalmából folyó hó 6-án érkeztek Tapolczára. Velük jöttek Schichtancz Ármán, Wirth Kálmán és Widder Bódog tanárok. Előzőleg jártak Balatonfüreden, Tihanyban, Keszthelyen, Hévízen. Tapolczáról f. hó 7-én mentek Badacsonyba, mindenütt igaz gyönyörűséggel szemlélték szép vidékünket.

A romlandó tartalmu postai küldemények. A nyári időszak beálltával a posta-

igazgatóság felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a küldemények tartalmának esetleges gyorsan romló voltát magán a csomag burkolatán és a szállítólevélén is feltűnő módon jelezze. Ajánlatos továbbá, hogy a feladók jelezzék azt is, vajjon kézbesíthetlenség esetén a csomag visszaküldessék-e, vagy más címzettnek kézbesíthetők? Ily módon a feladó megóvhatja magát a károsodástól.

A Meteor időjárása legújabbán a következőket mondja: Junius 3-át megelőzőleg egy erősen fátylos fölt jött a napon, mely erősen szétszóródott, tehát kitérőket hozott, mit követően 4-én ismét kitérés volt, így a lehülés és eső vissza lőn szoritva, bár helyi-közzel zivatar és jégeső volt. E visszazoritás 7-től egész 9-ig tarthat, amidőn vagy lehülés folytán csendes, vagy erős felmelegedés után zivataros esőt kapunk s követően a visszatartott csapadék nagyobb mértékben fog jelentkezni. Junius hó hátralevő csomópontjai 9—12—13 | 17—19—20—27-re esnek, ahol 7-től vagy 9-től jön a csapadékos esős idő.

Földrajztanulmányi kirándulás. A keszthelyi községi elemi iskola 100 tanulója tanítóik vezetése mellett folyó hó 8-án tanulmányi kirándulást tettek Tapolczára. A kirándulók délelőtt 9 és fél órakor érkeztek a keszthelyi vonattal. Az állomásról szép sorban dobszó mellett vonultak be a városba. Valóban szép képet nyújtott a fegyelmezett deákserg bevonulása. Megtekintették a tavat, az iskolákat, a templomot, vincellérskolát. Utána ebédre gyűlt a vig sereg özv. Kovács Györgyné vendéglőjében, vig csevegés közt költvén el ebédjöket. Ebéd után kirándultak a Szent György-hegyre, honnan a raposkai állomásra mentek, innen vonaton hazá utaztak. A kirándulás részletes leírását mellőzzük, hisz mindannyian tudjuk, mily kedves jelenetek szoktak ily alkalommal lejátszódni, csak annyit jegyzünk meg, hogy nem tudjuk eléggé méltányolni neveléstani szempontból, mily hasznos és egész életre emlékeztetők az ily kirándulások. Nagyon helyesen teszi azt, mint hallottuk, a keszthelyi tantestület, hogy évenként két ily kirándulást tervez, hisz a szemlelveve oktatás oly maradandó, melyet soha el nem felejt a tanuló. A kor kltünő padegógusai minden lehető tárgyat szemlelveve oktatnak. A kirándulók kísérétéhez csatlakoztak a helybeli iskolák tanítói is.

Öngyilkosság. Nagy István 15 éves köveskálai fiu, eddig ki nem derített okból f. hó 7-én felakasztotta magát.

Kezességet vállal Balassa K. gyógyszer-tára Budapest, Erzsébetfalva, hogy az általa forgalomba hozott csodahatású valódi angol Balassa-féle ugorkatej az arcnak nem árt. Csak egyszer próbakepen rendeljék meg a t. hölgyeink a Balassa-féle ugorkatejet és akkor meg fognak róla győződni, hogy ezen szépitőszert azonnal eltávolít szeplőt, majfoltot, vimmerlét, mütesseri és mindenféle tisztátlan-ságot, az arcot és a bőrt simítja, fiatalítja és üdíti. Ára 2 korona, hozzá valódi angol ugorkaszappan 1 korona, puder 1:20 kor. Kapható minden gyógyszerárban. Ovakodjunk utánzatoktól

A közönség köréből.*)

Míg a fővárosban napokig folyt a kultusz-miniszter elnöklété és dícséretes buzgótsága mellett a közoktatásügyi reformok érdekében a vita, hogy előbbre haladjon Magyarországon a jövő nemzedék a kulturában és műveltségben, addig nálunk is volt iskola ügyben tanácskozás, de csak olyan kétes eredménynyel, mintha csigalépesekkel akarnánk előbbre jutni. Hogy miről van szó, röviden vázolhatjuk. Már ugyanis évek óta hangoztatjuk, sőt már a verebek is azt csiripelik, hogy nagy szükség lenne egy polgári leányiskolára, mi annál inkább is indokolt, mert nemcsak a 7000 lakossal bíró város, hanem a nagy vidék is hiányát érzi egy ilyen iskolának. Addig, míg sok költséggel és nehézséggel járt volna ennek felállítása, nem

* Szivesen engedünk helyet a közönség körében bármily nevezetlyanításnak, mert csak így tisztulnak az eszmék, részben osztjuk a t. cikkirő nezetét.

erőltette senki a dolgot, de most, midőn az 5-ik és 6-ik cél nélküli osztály tanulók hiányában megszűnik, a kellő tanerő és épület pedig meg van, csak egy kis jóakarat kellene. hogy a lányos anyák egy rég óhajtott vágya teljesüljön. (De kérem, engedjék meg, nem ebben az épületben. Szerk.)

Mint hogy a rendes tantárgyak tanításával hét tanár foglalkozik, a rendkívüli tantárgyakhoz, mint latin, hittan stb. még öt tanerő van, és alig 100 fiu jár az iskolába, csakis a közügyek iránti közönyösség az, ami lehetetlenné teszi a szülők iránti méltányosságot. Az erkölcsi oldalát az anyákra kell bízni. Amellett, hogy a fiuk és leányok külön folyosón járhatnak iskolába, lévén az épület elkészítve, hogy kétféle lehet bemenni, csak egy kis jóakaratú beosztás kellene. (Nagyon sokba kerülne ez, és még sem felelné meg a célnak. Szerk.) Még bizonyára nem gondoltak a t. vezető urak arra, hogy minő nehézséggel jár leánygyermekeket tanulás végett más városba adni; először is erkölcsi szempontból, másodsor bármily sokba kerülnek, épen a serdülő korbán nem elég jól táplálkoznak, mi némelykor végzetesse válik egészségükre, néha szinte egész életükre. Nem gondolnak arra, hogy azok az anyák, kik lelkiismeretesen intelligens, jó nevelést akarnak leányuknak adni, hogy egykor nehéz kötelességüket teljesíthessék és a mai kornak megfelelő ismereteket szerezzenek, hány aggodalmas, álmatlan éjszakát virrasztanak át távolban lévő gyermekük miatt. Hisz azt mindenki tudja, hogy csakis olyan ország lehet erőssé és nagygyvá, melyben a jövő anyákat erélyessé, jó honleányokká, nemeslelkűvé, kellő nevelésben részesítik, amihez a jó házi nevelés mellett legalább is néhány polgári osztály szükséges. Vagy ha egy leány kenyérkereset végett akarja magát kikepezni és magának jövőt alapítani, mind megannyi ok városunk tovább fejlődésére. No meg, ha már az anyák vérző szívvel eresztik el leánygyermeküket szárnyaik alól, az apák sem kevésbé nehezen izzadják ki a hat-nyolcszáz forintot évenként, a mostani közzgazdasági állapot mellett.

Vagy tán vallás-erkölcsi aggályai vannak egyik-másiknak, hogy tán a különböző való-lású leánygyermek az együtt tanulás által valamikor kis kedélyességet vinnének be a sivár társadalmi életbe? A szülők helyben is szivesen hoznak anyagi áldozatot, ha gyermekeik itthon tanulhatnak. Hiszszük és reméljük, hogy nem a magánérdeket, hanem a közügyet fogják szem előtt tartani és nem gördítene akadályokat olyan téves nézetükkel, mintha az változtatna az ügy sürgősségén, és kedvező elintézésén, ha egyik-másiknak nem az idén, hanem csak pár év múlva lesz szüksége polgári leányiskolára.

Kérjük tehát az illető köröket az ügy tüzetes megvizsgálására és méltányosságot annyi lányos anyának jogos kívánsága iránt.

Többek nevében

P. A.

KÖZZGAZDASÁG.

A talaj mésztartalmának fontossága.

Az újabb időben végzett megfigyelések mindinkább bizonyossá teszik, hogy a talajnak mésztartalma csakugyan döntő befolyással van a talaj termőképességére. Egy bizonyos mennyiségű mésznek okvetlenül kell lenni a talajban, ellenkezőleg bármily dusan trágyázunk is, kielégítő termés eredményeket elérni nem fogunk. Fontos ez különösen azon belterjesen kezelt gazdaságokban, amelyek sok műtrágyát használnak s mely gazdaságok azután ha kellő mennyiségű műtrágya és istállótrágya használata mellett ügyet vetnek a talaj mésztartalmára is, olyan természetű eredményeket lesznek képesek felmutatni, amelyek méltán bámulatba ejtik azokat, akik ezen eljárást nem követik. Mindazon talajok, amelyek nem tevékenyek, rendesen mészszegények, de olyan talaj is szükségelteti a műtrágyázást, melyben a vegy elemzés szerint elegendő mész van, de az durva, szemcsés elosztódású. Az előb-

beni esetben a talaj mészszegénységét kémiai elemzéssel is ki lehet mutatni, az utóbbit azonban — amely eset különben igen ritka, — csak gyakorlati uton végzett parcella kísérletekkel. A meszeztést nem igénylő humuszos talajok a legjobb minőségűek s ezek az u. n. humuszos márga talajok. Ha a talajban 0.1%-nál kevesebb mész van, meszezni kell még akkor is, ha az olyan laza homok talaj, hogy hereféléket nem termeszthetünk rajta, mert a gabonafélék mészsükséglete is majdnem 0.1%. Azon talajok, melyek, 0.36%-nál több és kedvezőbb elosztású meszet tartalmaznak, nem igénylenek meszeztést. A 0.2% meszet tartalmazó kötött talajok a meszeztést meg meghálálják, mert ez fizikai összetételüket is javítja s ha ilyen talajokon sikerrel akarunk lucernát termelni, annak mésztartalmát 0.2%-on felül kell emelni. Intenzív gazdaságban, ahol sok műtrágyát használnak a talajban 0.3—0.3% mésznek kell lenni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Foulard-selyem

bluzokra és ruhákra, méterenkint 60 kr.tól 3 frt. 70 kr.-ig. Bérmentve és már elvámolva hazaszállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával. 2

Henneberg selyem-gyár. Zürich.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

FOGAK

és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves

Tapolca, főutca volt Hoffmann-féle házban.

Kiadó lakás.

A győri-utcában egy butorozott külön bejáratu szoba kiadó

Mersits János
mészárosnál

HIRDETÉSEK.

A címre ügylejtünk!
Kerékpár =
a katrészeket
30%-al olcsóbban lehet nálunk beszerezni mint bárhol
Kerékpárok a világ legelső gyáraiból gyári áron alul havi 10—12 koronás részletfizetésre.
Varrógépek bel- és külföldi elsőrendű gyárakból havi 6—8 koronás részletfizetésre.
Tessék arjegyeket kérni.
Ugyntök magas jutalék mellett felvétetnek

MIKLÓS és TARSÁ
varrógép kerékpár és alkatrész nagykereskedők
BUDAPEST, VII., József-körut. 59. sz.

Mindenféle
T É G L A

ugymint: faltégla, lyukas és tömör sajtolt faltégla, igen alkalmas nyers építkezésekhez, továbbá hódfarku és hornyolt tetőcserep, valamint orr-, kövezet-, kut-, csatorna-, párkány- és jászoltégla, ugy alagsó is a legjobb minőségben bármely állomásra szállítva kapható az alant nevezett tégla-gyárban.

Árjegyzékkel és mintával szívesen szolgál

URADALMI GÖZTÉGLAGYÁR
SÁRVÁR.

3410. szám 1904. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Kovács Vilmos ügyvéd által képviselt öz. Klein Adolfné szül. Blau Fáni önkéntes árverési ügyében a bírói árverés joghatálya-val bíró önkéntes árverést a tapolczai kir. járásbíró területén Hegymagasközségben fekvő 1. a hegymagasi 187. sz. tkvben + 845. hrsz. alatt felvett és 4650. frt agrár-kölcsönnel terhelt szőlő és pince a Szent György hegyen Klein Adolfné szül. Blau Fáni tulajdonát tevő fele részére 555 kor.; 2. a hegymagasi 184. sz. tkvben + 841. hrsz. alatt felvett s 4650 frt agrárkölcsönnel terhelt szőlő pincével a Szent György hegyen Klein Adolfné szül. Blau Fáni tulajdonát tevő fele részére 636 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte s az árverés idejéül 1904. évi augusztus

hó 17-én délelőtt 10 órakor Hegymagas községhezához kitiizetik, azzal, hogy a megjelölt ingatlanok kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándekozók tartoznak a kikiáltási ár 10% készpénzben a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulirt telekkönyvi hatóságnál és Hegymagas község előljároságnál megtekinthetők.

Kelt Tapolczán, 1904. évi július 4.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság.

Papp,
királyi járásbíró.

311, 325, 326/1904. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai tekintetes kir. járásbíró 1904. évi V. 137/1. 216/2. 527/5. számú végzése következtében dr. Kovács Vilmos, dr. Vámosy György, dr. Taub Ámin ügyvédek, Schwarcz Pál szombathelyi, Geitner és Rausch és Döme Sándor budapesti lakosok javára Nusal János gyulakeszi lakos ellen 324 K., 79 K. 50 fil. és 210 K. és járuléka erejéig 1904. évi május hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 2897 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, ágyneműek, pénzszekrény, lövőfegyverek, férfiruhák, könyvek, szőnyegek, zongora, edények, téli bundák, tized mérlegek, malacok, rozsz, szénagyújtó és vetőgép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tapolczai tekintetes kir. járásbíró 1904. évi V. 137/1., 325/1, 527/1 számú végzése folytán 324 K., 79 K. 50 f. és 210 K. tőkekövetelés, ennek 1904. évi január hó 23-ik napjától járó 5% kamata és eddig összesen 201 korona 31 fillérben bírólal már megállapított költségek erejéig Gyula-Kesziben alperes lakásánál leendő eszköz-lésére 1904. évi június hó 20-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitiizetik és ahhoz a venni szándekozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és

108 § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tapolczán, 1904. május hó 24-én.

Tininszky Antal,
kir. bir. végrehajtó,

Bécsi tisztító-telepek

Bécs, II/6. — Távbeszélő szám 19294.
Kaisermühlendam 89/91.

I. OSZTÁLY.

Vegyi tisztító-intézet férfi- női- és gyermekruhák részére.

II. OSZTÁLY.

Festőműhely ruhák részére (széjjelfejtve vagy szétféjtetlen).

III. OSZTÁLY.

Tisztító intézet szőnyegek, butor és szobadisztimények részére.

IV. OSZTÁLY.

Gőzmosó.

V. OSZTÁLY.

Fehérnemű tisztító intézet.

VI. OSZTÁLY.

Függöny-, csipke-mosó- és festőműhely.

VII. OSZTÁLY.

Csinozó és fénytelenítő intézet.

VIII. OSZTÁLY.

Börtisztító- és festőműhely, keztyűk, bálicipők, legfinomabb bőrárak stb. részére.

IX. OSZTÁLY.

Tisztító és festőműhely mindennemű disztollak részére.

X. OSZTÁLY.

Csinozó intézet mindennemű víz- és tűzálló szövet részére.

Kiseb javítások ingyen, nagyobbak legolcsóbb árért teljesítettek.

Megbízásokat elfogad:

KARDOS MÓR
Tapolcza.

B e c s k e A.

veszprémi fényképész

folyó hó 18-án TAPOLCZÁRA érkezik és a

NAGY ALADÁR-féle házban

fényképészeti felvételeket eszközöl.

LŐWY B. könyv- és papirkereskedésében

AZ ÖSSZES RAKTÁRON LEVŐ ZENEMŰVEK

FÉL ÁRON ADATNAK EL.

Csak akkor teljes a siker,
ha tetőnket

GROSSOL-LAL

mázoljuk.

A „GROSSOL“ a legjobb tetőmáz, aki GROSSOL-lal mázolja be a tetőt, 10 évig biztosította tartósság és vízmentesség ellen.

A „GROSSOL“ egyedül alkalmas az új fedést feleslegessé tenni!

A „GROSSOL“ jósága ellenére is olcsó.

Egyed árusító Tapolcza és vidékére

POPPER GYULA

fűszer-, gyarmatárú-, festék- és ásványviz raktára TAPOLCZÁN.

Tüzifa eladás.

- I. Bükkfa házhoz szállítva 33 kor.
- II. „ „ „ 29 „
- I. Cserfa „ „ 32 „
- II. „ „ „ 28 „

Egészséges, száraz, szép 100 m/m,

I-ső osztályú bükkhasábfát korona 130.—

II-ik „ „ korona 125.—

szállít bérmentve a tapolczai vasutállomásra

FRANK BERNÁT

Tapolcza.

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

Jorgò J nos

órás gyári raktár Wien III 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevasárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, részletes teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindennemfi zseborába új rugó helyezése 40 kr.
Minden vásárolt vagy javított óraért kezesseget vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nick. keltokban 36 órai járással frt. 30
8039. sz. valódi ezüst panczelláncz 15 gr 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5
7989. sz. Ingaóra ütőművel 2 súlyal 130 cm. magas 11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20
Szíveskedjék nevemre és házászámomra 75 B. pontosan figyelni.

Ne vegyen

Cimbalmot vagy Harmoniumot,
míg

Reményi Mihály

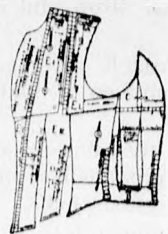

mű-hangszerész

legjobb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik.

Budapestről

Király-utca, 44 I sz.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, fáradtság nélkül készítheti ruháját az

igazítható női derék-szabászati készülék

segélyével anélkül, hogy a szabászati rajzot megtanulta volna.

Ez a készülék minden

testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott.

Számos elismerő-irat.

Utánvét mellett! **Egy készülék ára 3 korona.** Utánvét mellett!

Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guscheibauer Antal,

Sopron.

13-52

Képviselek minden helységben kerestelnek.

Magyarazatot ingyen küldök

SCHOTTOLA ERNŐ

BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 2. szám.

A KÜSZÖBÖN LEVŐ PERMETEZÉSI IDÉNYRE AJÁNLOK

Simplex-, Urania és Vermorel-

permetezőt,

„EGYSZERÜSÉG“ szénkéreggazót — Acetylen molyglámpát,

MOLYFECSKENDŐK

és minden a szőlészetet és pincészetet szolgáló szőlészes anyagok és eszközök.

Kimerítő árjegyzékét ingyen és bérmentve küldök.

Schicht-szappan

„szarvas“

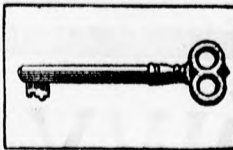
vagy

„kulcs“

jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!